

ELITA MILITARĂ NAVALĂ A ROMÂNIEI (1860 – 1872)

Drd. Marius-Laurențiu ROHART*

Evoluția corpului ofițeresc naval român a avut origini modeste. De la forțele fluviale reduse ale Munteniei și Moldovei, ale căror șalupe (șeici) erau potrivite doar pentru paza de coastă în zonele cele mai importante, până la constituirea unei marine în adevăratul sens al termenului, drumul a fost lung și a cunoscut mai multe etape, care corespund în mare parte transformărilor politice prin care a trecut țara.

După Unirea Principatelor din 1859, domnitorul Alexandru Ioan Cuza, sprijinit de conducerea Ministerului de Război, a încercat să rezolve cel puțin parțial penuria de cadre specializate în marină prin transferarea de ofițeri de la alte arme. Aceștia proveneau din rândul altor structuri, dar erau interesați să facă parte dintr-o nouă armă, atractivitatea marinei fiind sporită de posibilitatea de avansare, care, însă, s-a estompat rapid, pe măsură ce a devenit evident că dimensiunea Corpului Flotilei era redusă. Din rândurile ofițerilor care au trecut în perioada incipientă în rândurile marinei, între 1859 - 1866, se numără cinci sublocotenenți, la care se adaugă doi din Austro-Ungaria, Hatscec Hugo și Withold Litinski. Este sugestiv pentru instabilitatea din cadrul Flotilei în ceea ce privește cadrele, că nici unul dintre ei nu a rezistat prea mult și s-au transferat rând pe rând în alte arme.¹

Primul an al domniei lui Carol I a însemnat, pentru Marină, crearea unui corespondent în cadrul structurilor centrale din Ministerul de Război, în „Diviziunea IV, Arme Speciale”, care avea două birouri și care se ocupa și de problemele Marinei.² Domnia principelui, și apoi regelui Carol I, a început pentru Marină cu doar 13 ofițeri – un ofițer superior, șef al corpului, care purta titlul de comandant al flotilei, 2 căpitani, 3 locotenenți, 5 sublocotenenți, 2 mecanici șefi asimilați gradului de sublocotenent.³ Aproape toți proveneau din rândul trupelor de uscat, din diferite arme. Colonelul Nicolae Steriade, primul comandant al Flotilei Moldovei înainte de unire și, apoi, al Principatelor Unite (1860 - 1863), venise în Corpul Flotilei de la cel al

---

* Director al Muzeului Național al Marinei Române, Constanța.

¹ Ștefan Dinu (coord.), *Istoria Marinei Militare Române*, manuscris în Fondul Documentar al Muzeului Național al Marinei Române, nr. 30497, p. 132.

² *Anuarul Armatei Române pe anul 1875*, București, Imprimeria Statului, 1875, p. 9.

³ C-amiral Nicolae Negrescu, *Marina Română în secolul XIX*, sub îngrijirea Dr. Ing. Cristian Crăciunoiu, București, Editura Modelism, 2012, p. 49.

Grănicerilor.⁴ Deși nu erau lipsiți de o oarecare experiență în conducerea navelor, lipsa materialului plutitor modern și faptul că nu erau absolvenți ai unor școli cu specific de marină, rezultatele obținute erau modeste.

Încă din timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza, Ministerul de Război se îngrijise, ca pentru formarea de ofițeri de marină, să trimită o serie de tineri promițători la studii în Vest. Exemplele cele mai elocvente în această primă perioadă au fost Nicolae Dumitrescu-Maică și Ioan Murgescu, tirmiși la Școala Navală din Brest, ambii viitori comandanți ai Marinei.

Au fost și excepții însă; contraamiralul Negrescu povestește în lucrarea sa privind Marina Română în secolul al XIX-lea despre cazul căpitanului Caralea, ofițer cu stagiul de pregătire de marină în Franța. Între 1846 - 1847 a fost trimis, ca sergent, la Budapesta, în același scop și beneficia, așadar, de un avantaj față de alți ofițeri din Flotilă. Revenit în țară, el a fost foarte activ începând din 1866, publicând în Monitorul Oastei „rezumate asupra organizației personalului trupelor de marină de la uscat, a echipajelor unei flotile, compuneri de flote, serviciul la bord și serviciul interior la bord, noțiuni asupra gurilor de foc pe bastimente și la uscat, manipulări de torpile și muniții, noțiuni de baraje de torpile (mine, n.n.), serviciul timonierilor, semnale, tactica bărcilor și codul de semnale [...] toate cunoștințe pe care căuta să le pună și în aplicație, pentru prima dată pe scară mai întinsă.”⁵ De fapt, el a întocmit un proiect de regulament al serviciului la bord, o inițiativă inovatoare pentru faza incipientă în care se găsea Flotila, care a fost apreciat de către conducerea ei și aplicat imediat.⁶

Carierea lui, foarte „frumos începută”, așa cum aprecia contraamiralul Negrescu peste ani, nu a cunoscut ascensiunea așteptată. Motivul sugerat, în mod lapidar, faptul că „marinarul se formează însă numai printr-o practică pe care el nu avusese timpul să o facă”, pare probabil. Este la fel de adevărat că dimensiunea redusă a Corpului Flotilei nu permitea afirmarea unui număr mare de ofițeri, fiind vorba despre un cerc închis. De altfel, experiența practică a lui Dumitrescu-Maică nu era mai mare atunci când a revenit de la cursurile din Franța și totuși lui i s-a acordat credit și a putut să-și continue cariera care l-a propulsat până în fruntea Marinei.

La fel ca în etapele următoare ale istoriei ei, practica navigației era dificil de obținut pentru ofițerii care comandau cele câteva nave militare ale Flotilei. Accidentele – puneri pe uscat sau ciocniri cu alte nave, erau relativ frecvente și aveau ca rezultat mutarea din armă a celor aflați la comandă,

---

⁴https://www.navy.ro/despre/comandanti/comandanti_01.php, accesat pe 11.03.2021.

⁵ C-amiral Nicolae Negrescu, *op. cit.*, p. 51.

⁶ Ștefan Dinu *op. cit.*, p. 137.

reducând și mai mult numărul de ofițeri, și așa insuficient. A fost și cazul căpitanului Caralea, care a pus pe uscat nava „Ștefan cel Mare” în anul 1867.⁷

Inițiativa sa au avut, totuși, efecte limitate, fiind stingherite de instabilitatea personalului, mai ales cel ofițeresc. Într-o primă etapă, de aproape un deceniu, conducerea politică a țării a încercat să organizeze micul corp al Flotilei Române, ca și alte arme de altfel, după modelul francez. Ca urmare, ținând cont de evidenta lipsă de experiență a ofițerilor de stat major ai Flotilei, dar și de nevoia stringentă de a crea un nucleu în jurul căruia să se dezvolte forțele navale, încă din timpul domniei lui Cuza, Ministerul de Război a contractat serviciile unor instructori navali (și de alte specialități), pe care să-i aducă în țară din Franța.⁸ Opțiunea pentru țara prietenă, care contribuise la succesul proiectului unionist, era firească. Au fost decisive nu numai simpatiile oamenilor politici pentru Franța, dar și prestigiul de care se bucura armata franceză, chiar și după loviturile primite în războiul cu Prusia.

La fel de importantă a fost și obținerea aprobării ca tinerii ofițeri români să poată studia în școlile de marină din Franța, un avantaj care s-a dovedit în cele din urmă cel mai important pentru viitorul Flotilei. Din păcate, contribuția instructorilor francezi pe partea de marină a fost limitată, aceasta în ciuda unor eforturi financiare semnificative ale statului român, care a investit sume importante pentru aducerea a 8 „detașamente” sau grupuri de ofițeri din Franța, ultimul fiind rezervat Flotilei.⁹

După 1861, adică între 1862 și 1864, unii autori, între care și comandorul Vasile Toescu¹⁰, au apreciat că se poate vorbi despre o stagnare în dezvoltarea Flotilei. Afirmarea nu poate fi susținută, în condițiile în care investițiile au continuat pe o linie ascendentă, în 1863 ajungându-se la un buget de 541.422 lei, cu aproape 400.000 lei mai mult decât în urmă cu 1860. Dimpotrivă, creșterea resurselor alocate Flotilei în doar trei ani este, mai degrabă, spectaculoasă, lucru reflectat și în numărul mare de cadre, treisprezece ofițeri, alături de 372 subofițeri, gradați, soldați, față de un efectiv de doar 221, între care 8 ofițeri, în 1859.¹¹

Este adevărat că apoi urmează o perioadă de stagnare, dar abia după 1866 - 1867, când o parte din ofițeri au trecut la alte arme. Bugetul din 1867 a fost redus cu aproape 20% față de cel precedent, dar pe plan legislativ s-au înregistrat progrese, prin legile succesive de organizare a armatei și a

---

⁷ V. Toescu, *Istoricul Marinei Române 1843-1900*, în „Revista Marinei”, anul II, nr. 4, octombrie-noiembrie-decembrie 1927, p. 511.

⁸ A. D. Xenopol, *Domnia lui Cuza Vodă*, Iași, Tipografia Dacia, 1903, p. 183.

⁹ Constantin Ciuchi, *op. cit.*, pp. 99 - 100.

¹⁰ „Revista Marinei”, anul II, nr. 4, 1927, p. 506.

¹¹ „Monitorul Oastei”, nr. 15, 29 martie 1863, p. 178.

Ministerului de Război, din 1868, 1872 și 1874 și care au creat cadrul pentru organizarea sistemului militar românesc.¹² La nivelul întregii armate, însă, corpul ofițeresc, prin diferitele metode în care se recruta, din școlile de infanterie sau de cavalerie, sau din gradele inferioare, reprezenta o structură eterogenă, cu efecte negative evidente în ceea ce privește pregătirea de luptă.¹³

Greutățile erau cu atât mai adevărate pentru Flotilă, o armă nouă și greu de înțeles pentru contemporanii momentului. De altfel, chestiunea asigurării cadrelor pregătite și care să fie interesate să aibă o carieră îndelungată în Flotilă a fost problematică. Până în 1872, când s-a creat prima școală de marină, și aceea episodică, dezvoltarea armeei a ridicat probleme deosebite în privința încadrării corespunzătoare. Din cauza inexistenței în țară a unei școli dedicate pregătirii ofițerilor de marină, în statul major, la comanda navelor și în punctele de pe Dunăre erau numiți ofițeri, capabili, de altfel, dar din cadrul armatei de uscat. Deși ei s-au implicat în dobândirea deprinderilor practice ale noilor funcții, nu puteau suplini absența unei instruirii teoretice și practice, pe care doar o instituție de învățământ specifică le-o putea oferi.¹⁴

Situația foarte dificilă a fost îngreunată de unele poziții din cadrul structurilor centrale ale Ministerului de Război, care negau necesitatea rezolvării urgente a problemei încadrării Corpului Flotilei cu ofițeri de marină. La început, au existat rezerve cu privire la unele măsuri care se preconizau pe linia formării cadrelor de marină, așa cum a fost ideea trimiterii de tineri la studii în Vest. Conform unor concepții potrivnice, eforturile nu se justificau, deoarece Marina fiind o armă de nișă, ofițerii care ar fi urmat cursurile specifice, indiferent dacă în țară sau peste hotare, nu ar fi putut, la nevoie, să fie utilizați în structurile forțelor de uscat. Fapt contrazis de rolul pe care marinarii l-au avut în timpul Războiului de Independență. Acesta a fost motivul pentru care au existat păreri contradictorii atât în privința trimiterii tinerilor promițători în academiile navale occidentale, cât și în ceea ce privește crearea de unități de învățământ în interiorul țării.¹⁵ Cu siguranță, popularitatea armeei Flotilă era mai redusă decât a celorlalte arme, ceea ce contribuia la tendința de a o neglija. Conform celor relatate de comandorul

---

¹² *Idem*, nr. 21 din 22 iunie 1868, p. 257; *Idem*, nr. 14 din 1872, p. 265.

¹³ N. Adăniloaie, „România independentă”, în Dan Berindei (coord.), *Istoria Românilor*, vol. VII, tom I, *Constituirea României Moderne (1821 - 1878)*, București, Editura Enciclopedică, 2003, p. 664.

¹⁴ Ștefan Dinu, *op. cit.*, p. 129.

¹⁵ *Ibidem*.

Ciuchi, ofițerii de marină erau cunoscuți doar în garnizoanele lor, iar celelalte localități erau „confundați cu funcționarii de la gară.”¹⁶

Grupul de ofițeri francezi, de altfel o primă misiune militară navală străină în Principate, a funcționat timp de șapte ani, până în 1867, cu rezultate modeste. Chiar și așa, impactul modelului francez a fost important, practic întreaga armată, de la administrația centrală, până la eșaloanele inferioare, fiind organizată după modelul celei franceze. Un alt motiv pentru prezența îndelungată a specialiștilor francezi a fost și dorința de a nu fi depășiți de statele din zonă, precum Grecia și, mai ales, Bulgaria, dar și Turcia, care mențineau misiuni militare străine în toate domeniile.

După detronarea lui Al. I. Cuza, colonelul Constantin Petrescu s-a retras de la conducerea Flotilei, trei din cei cinci căpitani, alături de un locotenent, au trecut la alte arme, iar alte cadre au fost și ele pierdute, fiind trecute în rezervă. Deși nu erau la origine marinari, ofițerii și subofițerii reprezentau cadre instruite și plecarea lor a însemnat o reducere substanțială față de perioada domniei lui Cuza.

Primul marinar, într-o oarecare măsură a termenului, ajuns la comanda Flotilei a fost maiorul Anton Barbieri, care se înrolase în 1845 în flotila Moldovei și participase chiar la Războiul Crimeii, în cadrul flotei ruse. Revenit în preajma Micii Uniri în țară, el ajunge căpitan în 1863 și primește comanda Flotilei patru ani mai târziu. Sugestivă pentru dificultatea identificării de ofițeri cu oarecare experiență, care să fie chemați în funcții din vârful Flotilei, a fost numirea maiorului Emanoil Boteanu la conducerea ei pentru ca, după doar o lună, conștient probabil de dificultățile postului și dorind o revenire în Marele Stat Major, a lăsat locul maiorului Barbieri.¹⁷ Unii autori vehiculează ipoteza refuzului maiorului Boteanu chiar în fața suveranului¹⁸, dar ceea ce este sigur este faptul că ofițerul nu a dorit să conducă o armă pe care nu o cunoștea și care trecea printr-un adevărat regres în ceea ce privește asigurarea personalului ofițeresc calificat. Ofițerii, proveniți într-un procent covârșitor de la grăniceri și infanterie (dorobanți) și care nu s-au adaptat serviciului naval, au părăsit în masă corpul și au trecut la armata de uscat, ori au ieșit din cadrele active ale oștirii, cu efecte negative asupra dezvoltării ulterioare a Flotilei. Astfel, efectivul elitei militare navale a scăzut simțitor, crescând în schimb ponderea angajaților civili și al trupei,

---

¹⁶ Constantin Ciuchi, *Istoria Marinei Române în curs de 18 secole*, București, Tipografia „Ovidiu”, 1906, p. 99.

¹⁷ Lt. Col. Drăghicescu, *Istoricul Flotilei Române*, în „Marea Noastră”, anul VII, nr. 2-3, februarie-martie 1938, p. 42.

¹⁸ Mariana Păvăloiu, Marian Sârbu, *Forțele Navale Române – 150 de ani de istorie modernă*, București, Editura CTEA, 2010, p. 63.

Flotila ajungând în 1868 - 1869, după zece ani de la Mica Unire, să aibă exact același număr de ofițeri – opt.¹⁹

Numirea maiorul Barbieri, la care a contribuit decisiv faptul că rămăsese cel mai vechi ofițer din Flotilă, a însemnat și începutul sfârșitului misiunii navale franceze în România, ultimul reprezentant, căpitanul Fougere, a renunțat la ultimii doi ani din contract, în urma conflictelor cu conducerea Flotilei. Retragerea lui a impulsionat promovarea tinerilor ofițeri promițători, așa cum a fost cazul locotenentului N. Dumitrescu-Maică, promovat pe 8 aprilie în gradul de căpitan și numit comandant al navei „Ștefan cel Mare”. Alți tineri ofițeri cu studii în străinătate, ca V. Urseanu și M. Drăghicescu, au fost și ei numiți în funcții importante, ca ofițeri pe cele două nave principale.²⁰

În 1870 Corpul Flotilei era încadrat cu un maior, comandantul, trei locotenenți, dintre care N. Dumitrescu-Maică și I. Murgescu erau comandant, respectiv secund, pe principalele nave de război („România” și „Ștefan cel Mare”) și cinci sublocotenenți, dintre care remarcăm din nou trei: Vasile Urseanu, Mihail Drăghicescu, alături de Constantin Negulescu. destinați a avea și ei cariere frumoase în marină.²¹

De la situația aceasta deplorabilă drumul parcurs de Flotilă și, mai ales, de elita ei, nu putea fi decât ascendent. La nivel înalt, deocamdată însă, reprezentarea a rămas deficitară. În 1870 Diviziunea Arme Speciale din minister își schimbă titulatura în „Direcțiunea IV a materialului armelor speciale și construcțiilor”, dar rămâne organizată tot pe două birouri. Chestiunile navale sunt rezolvate în paralel cu cele ale genului și artileriei, o situație deloc îmbucurătoare. De altfel, reprezentanții din biroul 2 al direcției, care aveau în sarcină Flotila, erau ofițeri de geniu, o realitate care se va continua în anii ulteriori.

Dar între timp, în anul 1871, prin decretul nr. 696 din 3 aprilie, se înființează un comitet consultativ permanent în cadrul Ministerului de Război, compus din șase secții, între care cea cu numărul 5 era dedicată Flotilei. De fapt, încă din 1864 conducerea Armatei concepușe două astfel de structuri, un comitet general și un altul cu sarcini de conducere a procesului de instrucție. Ambele, însă, au fost un eșec, astfel că după șapte ani, când numărul ofițerilor de stat major sporise, s-a luat hotărârea contopirii celor două sub denumirea de „comitet permanent consultativ”, organizat pe secțiuni. Cel al Flotilei avea scopul de a organiza personalul și materialul,

---

¹⁹ *Ibidem.*

²⁰V. Toescu, *Istoricul Marinei Românești din timpurile actuale 1843 - 1900*, în „Revista Marinei”, nr. 4, octombrie-noiembrie-decembrie 1927, p. 15.

²¹ *Anuarul Armatei Române 1 Ianuarie 1870*, București, Tipografia Cărții Prințare (Lucrători Asociați), București, 1870, pp. 72 - 73.

administrația și regulamentele, cu alte cuvinte toate aspectele importante ale armeei. Foarte importantă a fost și componența secțiunii Flotilei, condusă de maiorul Anton Barbieri, care era ajutat de cei doi căpitani, viitori comandanți și ei: N. Dumitrescu-Maică și Ioan Murgescu.²²

Pentru prima oară în istoria Flotilei destinul ei urma să fie influențat de ofițeri cu pregătire de marină, care îi puteau trasa liniile de dezvoltare cu mult mai multă influență decât beneficiaseră înainte. Ca urmare, atenția acordată atât de cercurile politice, cât și de cele militare Flotilei a cunoscut o creștere considerabilă și bugetele ei au urmat o direcție similară, deși fără salturi considerabile.

Față de perioada de la începutul deceniului șapte, zece ani mai târziu se observă că măsurile înțelepte luate în direcția organizării și instrucției începeau să dea roade. Conducerea ministerului nu considera necesare investiții masive în noi nave de luptă, dar sub presiunea lobby-ului tinerei generații de ofițeri ai Flotilei, precum N. Dumitrescu-Maică, I. Murgescu, V. Urseanu, M. Drăghicescu și E. Koslinski, treptat, opiniile începeau să se modifice. În paralel, programele de instrucție au devenit cu adevărat „de marină”, tot mai multe exerciții fiind cu specific naval, încercându-se cel puțin limitarea pregătirii de infanterie.

În 1872, pe 27 martie, se modifică legea asupra puterii armate din 1868, schimbările fiind limitate în ceea ce privește Flotila. Cea mai importantă prevedere a fost la capitolul cadre, în sensul că funcția de comandant al Corpului Flotilei era ridicată la gradul de locotenent colonel sau colonel, în loc de maior sau locotenent colonel. Era o creștere mică a importanței Flotilei în cadrul Armatei, dar ea arăta că primii pași se puteau realiza.

De altfel, anul 1872 a adus și o premieră pentru elita navală militară din România: organizarea unei instituții de învățământ pentru ofițerii de marină. Deoarece s-a constatat că perfecționarea tinerilor ofițeri în străinătate era un proces anevoios și destul de costisitor, în 1872 s-a încercat o variantă „națională”. Astfel, prin Decizia Ministerială nr. 15 din 17 noiembrie, s-a înființat „Școala de Sub-Oficieri și Oficieri din Arma Flotilei”.²³

Argumentarea Ministerului de Război menționa „necesitatea ce se simte” pentru crearea unei școli speciale a subofițerilor și ofițerilor de marină, ca fiind „singurul mijloc de întinderea instrucției în acest corp”, în fapt, o constatare a dificultăților întâmpinate de Flotilă în ceea ce privește încadrarea cu ofițeri cu experiență de marină. Soluția înființării școlii s-a dovedit, însă, un expedient nereușit. Ea a funcționat după un regulament provizoriu, care o

---

²² „Monitorul Oastei”, nr. 14, 1871, pp. 291 - 293.

²³ *Ibidem*, nr. 46, 1872, p. 840.

împărțea în două secțiuni: I pentru subofițeri și II pentru ofițeri.²⁴ Cursurile aveau o durată de doi ani, iar directorul, funcție aparținând comandantului Flotilei, și profesorii erau cadre de marină. Totodată, articolul 4 al regulamentului provizoriu arăta că la cursuri trebuiau să participe toți sublocotenenții și locotenenții, respectiv toți subofițerii care nu depășiseră vârsta de 30 de ani. În concluzie, la Galați nu s-a înființat o școală navală, în adevăratul sens al cuvântului, cu un curs de perfecționare a cadrelor inferioare și superioare ale Flotilei. Formarea lor rămânea la nivelul școlilor de ofițeri din țară și din străinătate, pentru ofițeri, și în școlile divizionare, pentru subofițeri.²⁵

Pentru subofițeri, în afara materiilor considerate de bază și care erau predate în toate școlile divizionare, se adăugau noțiuni de trigonometrie, artilerie navală, construcția navelor sau navigație. Școala avea obiective ambițioase, să specializeze ofițerii și subofițerii tineri din Flotilă, iar disciplinele selectate nu difereau foarte mult de viitoarele curricule ale școlilor de mai târziu.

Din păcate, Școala de subofițeri și ofițeri nu a luat amploarea așteptată, numărul cursanților fiind foarte mic. Detașarea de cadre didactice din rândul numărului oricum infim al ofițerilor din Flotilă nefiind posibilă, ei au fost încărcăți și cu această sarcină, de a preda la școală, ceea ce a afectat puterea lor de muncă. Per total, în cei doi ani de existență ai școlii, totalul cadrelor inferioare a fost de 15, iar cel al ofițerilor mult mai mic.²⁶

În paralel, în serviciul activ al Flotilei erau 22 de subofițeri și asimilați gradului, dar majoritatea erau trecuți de vârsta maximă, de 30 de ani, astfel că eficiența școlii a suferit și la acest capitol. Per total însă, instituția a reprezentat un pas înainte, ca primă unitate de învățământ superior de marină, o precursoră a viitoarei Școli de Aplicație a Sublocotenenților.

În raport cu marinele mai dezvoltate din Vest, se poate vedea cum Flotila Română a urmat aproximativ aceeași direcție. Primii pași în ceea ce privește recrutarea și pregătirea ofițerilor au fost, inevitabil, empirici. Dacă în Marea Britanie exista o școală navală la Portsmouth, cursurile ei au fost, ca în România, efemere și aveau tot menirea de a perfecționa tinerii ofițeri, nu de a-i forma ca atare. Flotila Română, ca întreaga Armată, tindea însă către modelul francez, propunându-și încă de timpuriu să constituie o academie navală la uscat, unde, pe parcursul mai multor ani de studiu, să instruiască absolvenții formelor de învățământ secundar și să-i transforme în locotenenți de marină. Acest deziderat s-a dovedit a fi de lungă durată și mult mai

---

²⁴ *Ibidem*.

²⁵ Ștefan Dinu *op. cit.*, p. 143.

²⁶ *Ibidem*, p. 144.

realizabilă a fost o formă de pregătire de ciclu secundar, adică Școala Copiilor de Marină.

Până la momentul constituirii ei mai trebuia să treacă o vreme și a fost nevoie să ajungă în funcții înalte prima generație de tineri ofițeri școliți în academiile din Occident. Nicolae Dumitrescu-Maică, Ioan Murgescu, Vasile Urseanu și Emanoil Koslinski au însemnat nu numai un pas înainte în ceea ce privește pregătirea de specialitate față de precedesorii lor, dar și garanția unor progrese constante în domeniul administrativ pentru Flotilă. Nu este o critică la adresa comandanților care i-au stat în frunte în primii cincisprezece ani de la Mica Unire, însă trebuie subliniat că în următoarea etapă, odată cu numirea maiorului Maică la conducerea Flotilei, în anul 1874, realizările s-au succedat cu repeziciune.

ROMANIAN NAVY ELITE

(1860 - 1872)

-abstract-

Key words: Romanian Navy, 19th century, N. Dumitrescu-Maică, Ioan Murgescu, leadership.

The humble beginnings of the Romanian Navy, in the middle of the 19th century were caused by the country's commitment to its land defenses, but that didn't mean it was ignored. The Navy had some talented young commanders that worked tirelessly to improve its fortunes with significant results, both in its endowment with ships and in its organization.